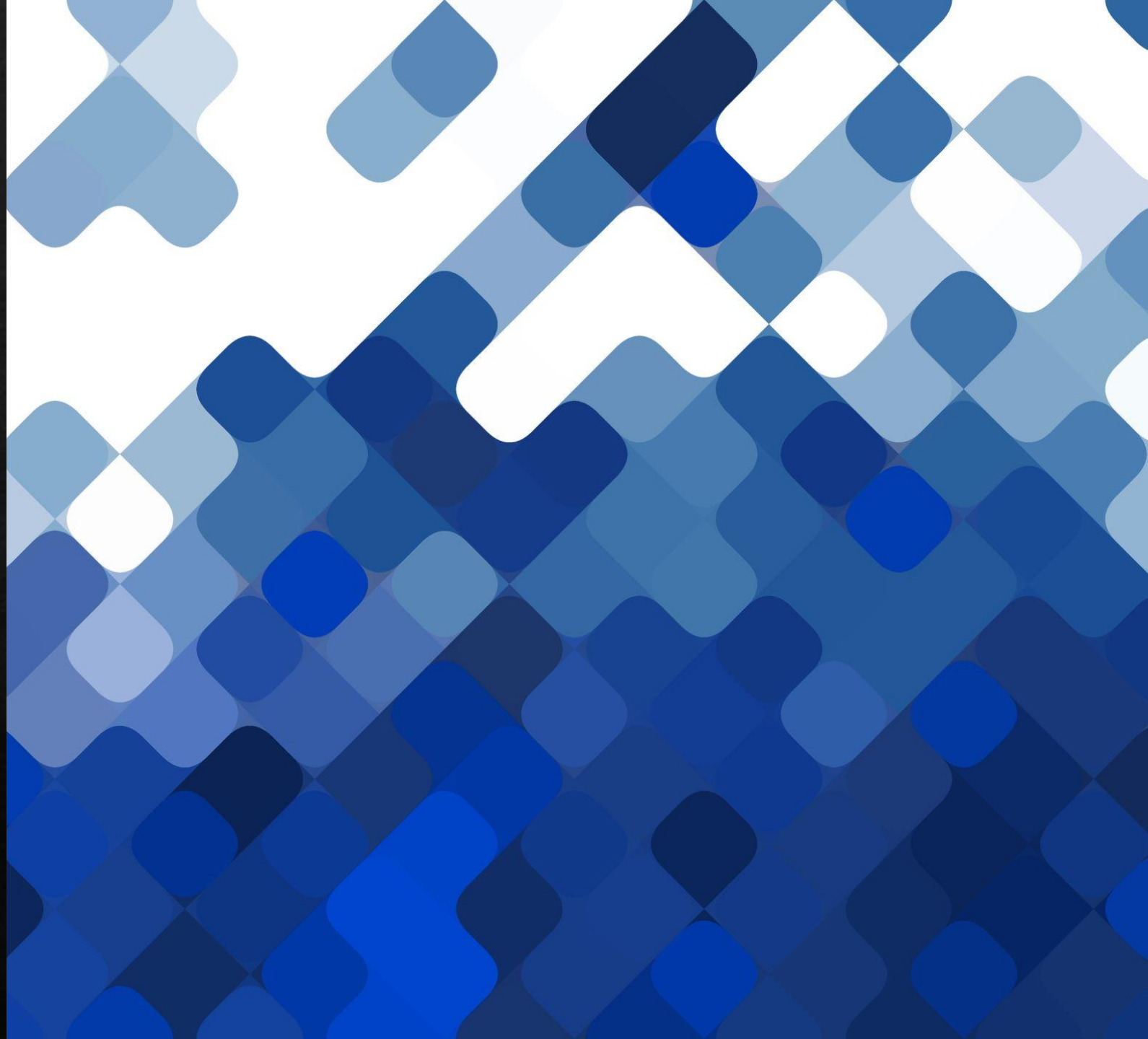

РЕГУЛАТОРИ СА И БЕЗ ПОВРАТНЕ СПРЕГЕ

Наставна тема: Регулатори

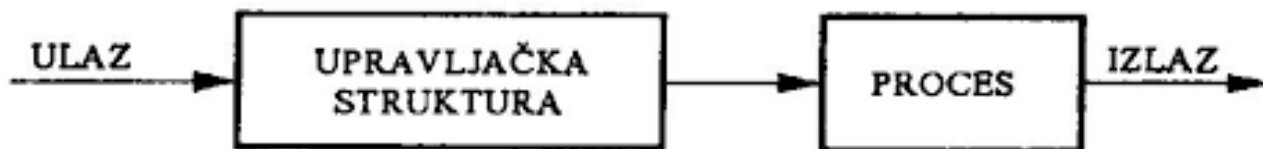
Број часа: 76. И 77.

Тип часа: ОБРАДА

РЕГУЛАТОР БЕЗ ПОВРАТНЕ СПРЕГЕ

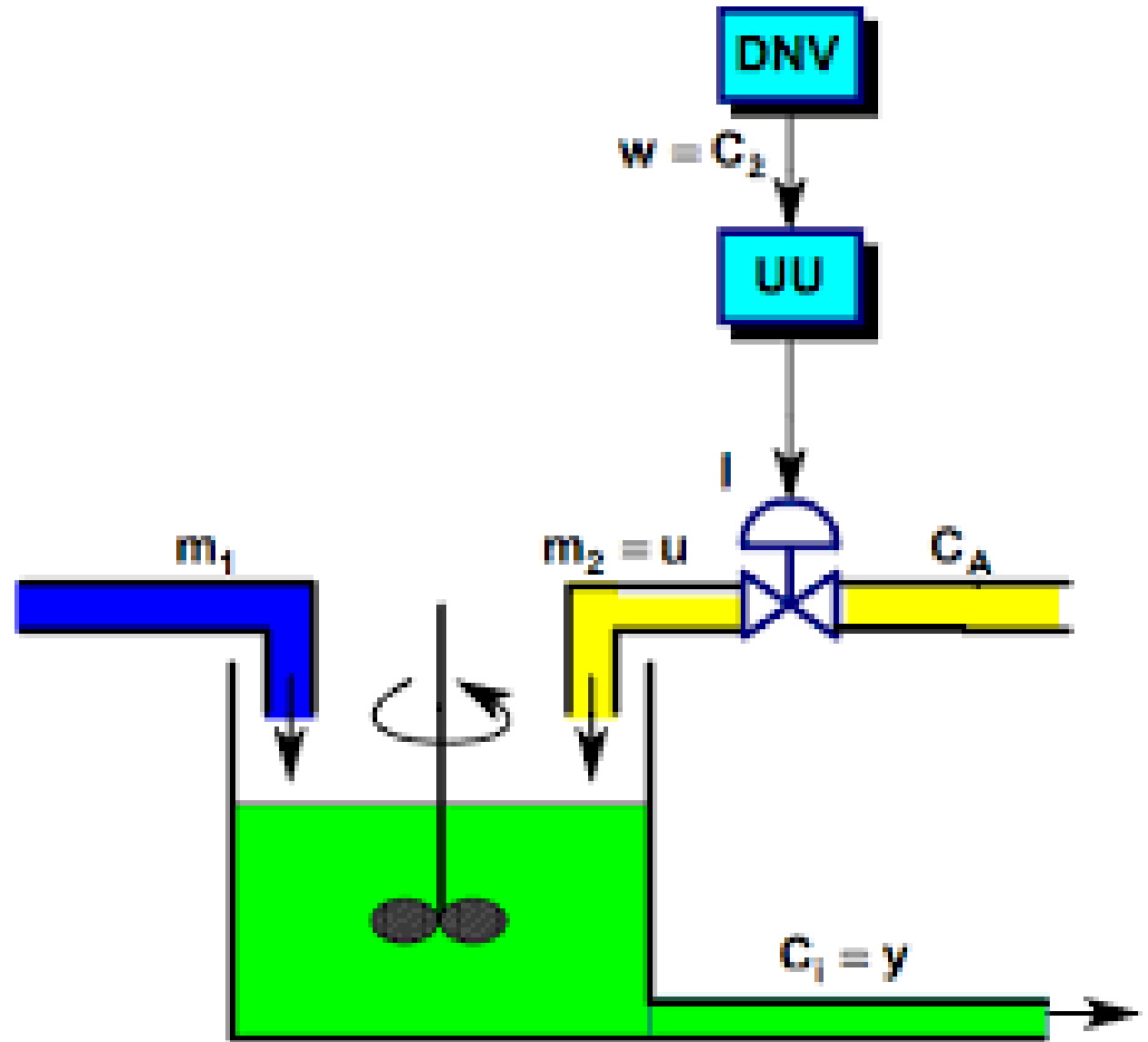
- ◆ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА БЕЗ ПОВРАТНЕ СПРЕГЕ је систем код ког управљачко дејство не зависи од излазне променљиве.
- ◆ Излазна променљива се не мери и не упоређује са улазном променљивом.
- ◆ Практичан пример је веш машина јер све функције машина врши на временској основи (програматор). Машина не мери излазни сигнал - чистоћу рубља које пере.
- ◆ У било ком систему управљања без повратне спреге излазна променљива се не упоређује са референтним улазом.

Sl. 1.7 Sistem upravljanja bez povratne sprege

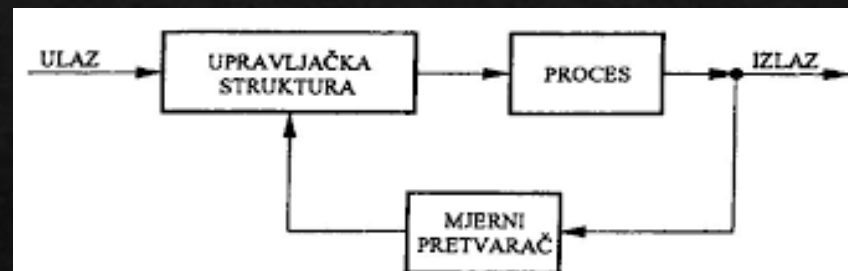
СИСТЕМ УПРАВЉАЊА КОНЦЕНТРАЦИЈОМ ТЕЧНОСТИ

- ◇ DNV- претварач задате вредности управљачке величине
- ◇ UU - управљачки уређај
- ◇ I – вентил је актуатор
- ◇ Реактор је објекат управљања
- ◇ $x(t)=C_2$ - задаза вредност управљане величине
- ◇ $u_1(t)=m_2$ - управљачка величина
- ◇ $y(t)=C_1$ - стварна вредност управљане величине
- ◇ $z_1(t)=m_1$ – прва поремећајна величина
- ◇ $z_2(t)=C_A$ – друга поремећајна величина

РЕГУЛАТОР СА ПОВРАТНОМ СПРЕГОМ

- ◆ Управљање са повратном спрегом је оно које у присуству сметњи тежи да смањи разлику између излаза система и задатог улаза.
- ◆ Овде се ради о непознатим сметњама јер познате сметње увек можемо компензовати.

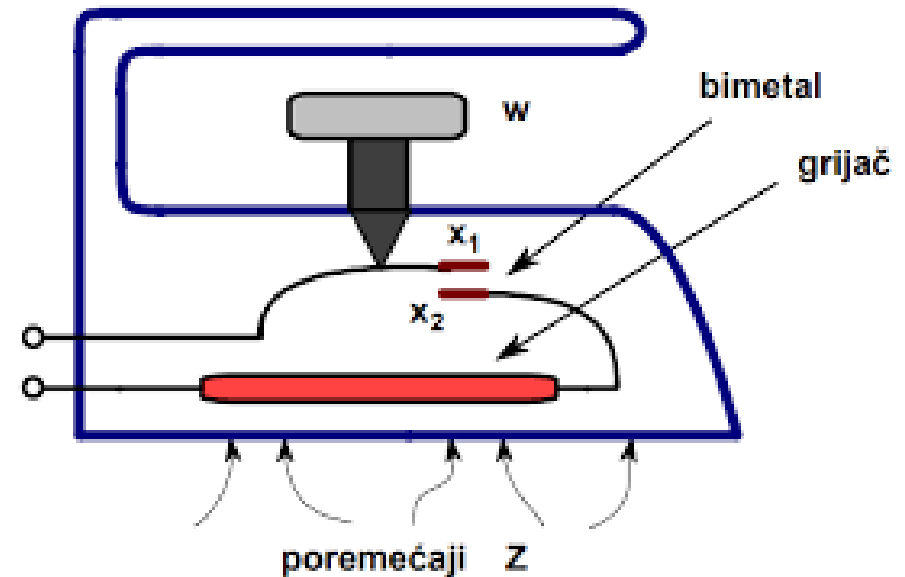

Sl. 1.8 Sistem upravljanja s povratnom spregom

СИСТЕМ АУТОМАТСКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ТЕМПЕРАТУРЕ ГРЕЈНЕ ПЛОЧЕ ПЕГЛЕ

Основне величине су:

- ◇ стварна вредност регулисане величине $y(t)=\theta s$ (температура грејне плоче пегле)
- ◇ задата вредност регулисане величине $x(t)$ (температура која се задаје на управљачком дугмету)
- ◇ Сигнал грешке $e(t)$ (разлика између задате и стварне температуре)
- ◇ Регулациона величина $u(t)$ (електрична струја I која протиче кроз грејач)
- ◇ Поремећајне величине $z(t)$ (величине које утичу на хлађење грејача: температура околине и рубља, влажност рубља...)
- ◇ Објекат регулације је грејач
- ◇ Биметал је: сензор, детектор сигнала грешке, регулатор и актуатор

ЗА РАЗМИШЉАЊЕ

ЗА СИСТЕМ УПРАВЉАЊА КОНЦЕНТРАЦИЈОМ ТЕЧНОСТИ
НАЦРТАЈТЕ БЛОК ДИЈАГРАМ

ЗА СИСТЕМ АУТОМАТСКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ТЕМПЕРАТУРЕ ГРЕЈНЕ ПЛОЧЕ ПЕГЛЕ НАЦРТАЈТЕ БЛОК
ДИЈАГРАМ

КОРИСТИТЕ ОСНОВНУ БЛОК ШЕМУ САУ КАО ПОМОЋ
ПРИ РЕШАВАЊУ